

A Magyar Nemzeti Bank H-PJ-III-B-28/2024. számú határozata jogsértő magatartások megtiltásáról, és piacfelügyeleti bírságok kiszabásáról egy részvényessel szemben a bennfentes kereskedelem, valamint a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt

A (...) (**Ügyfél**) tevékenységének vizsgálatára lefolytatott piacfelügyeleti eljárás során a Magyar Nemzeti Bank (székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 55., telephely: 1122 Budapest, Krisztina körút 6.) (**MNB**) az alábbi

határozatot

hozza.

I.1. Az MNB megtiltja, hogy az Ügyfél a piaci visszaélésekről szóló európai uniós rendeletben foglalt bennfentes kereskedelem tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket ismételten megsértse.

I.2. Az MNB a bennfentes kereskedelem tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt az Ügyfelet 11.000.000,- Ft, azaz tizenegymillió forint piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

II.1. Az MNB megtiltja, hogy az Ügyfél a piaci visszaélésekről szóló európai uniós rendeletben foglalt bennfentes információk jogosulatlan közzétételének tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket ismételten megsértse.

II.2. Az MNB a bennfentes információk jogosulatlan közzétételének tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt az Ügyfelet 10.000.000,- Ft, azaz tízmillió forint piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

A piacfelügyeleti eljárás során eljárási költség nem merült fel.

(...)

Indokolás

I. TÉNYÁLLÁS¹

(i) A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az MNB a piacfelügyeleti eljárás keretében megállapította, hogy az Ügyfél a piacfelügyeleti eljárás során vizsgált ügyletkötések időpontját megelőzően bennfentes információról szerzett tudomást, és ezen információ birtokában olyan tőkepiaci megbízásokat adott, melyek tiltott bennfentes kereskedelmet valósítottak meg.

A piacfelügyeleti eljárás keretében feltárt tényállás szerint az Ügyfél a 2023. július 21. napján 10 óra 21 perc és 15 óra 36 perc között végrehajtott tranzakciók során 221.799 darab OPUS részvényt² szerzett meg.

A piacfelügyeleti eljárás során beszerzett információk alapján a fent megjelölt tranzakciókat megelőzően az Ügyfél információval rendelkezett a Kibocsátó tervezett részvényvisszavásárlási programjáról.

¹ Az MNB a jelen határozat I. részében szó szerint idézett szövegrészekben végrehajtott néhány stilisztikai helyesbítést és javította az értelemzavaró elírásokat.

² Az OPUS GLOBAL Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (székhely: 1062 Budapest, Andrassy út 59., cégjegyzékszám: 01 10 042533) által kibocsátott, a Budapesti Értéktőzsde Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 55. VI. emelet; cégjegyzékszám: 01-10-044764) (**BÉT**) által működtetett szabályozott piacra bevezetett törzsrészvények (értékpapírkód: HU0000110226) (**OPUS részvény**)

A fenti információt a Kibocsátó 2023. július 21. napján 17 óra 29 perckor hozta nyilvánosságra. A piacfelügyeleti eljárásban megállapított tényállás alapján ezen információ – nyilvánosságra kerülését megelőzően – árfolyam befolyásolására alkalmas, lényeges információnak minősült, és a pénzügyi eszköznek minősülő OPUS részvényre, illetőleg – közvetett módon – annak Kibocsátójára vonatkozott.

Az MNB a teljeskörűség érdekében utal rá, hogy az Ügyfél telefonján fellelt üzenet – „*[p]énzkereseti lehetőség: (bizalmas, kérlek ne add tovább!!) Vegyetek ma OPUS-t (170 az ára) Ma zárasban lesz bejelentés, szeptemberre minimum 250 lesz az ára!!!*” – tartalma is magában hordozta a fenti fogalom releváns ismérveit, azaz pénzügyi eszközre vonatkozott („OPUS”), nem nyilvános („bizalmas”), az árfolyam befolyásolására alkalmas („szeptemberre 250 lesz az ára”), konkrét („ma zárasban bejelentés lesz”) információ volt, tehát az MNB álláspontja szerint már ez az üzenet önmagában is kimerítette a bennfentes információ MAR szerinti fogalmi elemeit.

Az MNB határozott álláspontja szerint ahhoz, hogy valaki bennfentes kereskedelmet valósítson meg, nem szükséges, hogy az adott bennfentes információ valamennyi részletét aprólékosan ismerje, hiszen ebben az esetben többnyire csak olyan személyek követhetnének el bennfentes kereskedelmet, akik az egyes bennfentes információk kapcsán összeállított ügyletspecifikus bennfentes jegyzéken, illetve az adott kibocsátó állandó bennfentes jegyzékén szerepelnek.

Az MNB megítélése szerint a bennfentes kereskedelem abban az esetben is megvalósul, ha az adott személy esetleg a tárgyi bennfentes információ nem minden részletével van tisztában, hanem azt például csak nagy vonalakban ismeri, vagyis egy-egy olyan főbb momentumot ismer, amely a nyilvánosság számára nem elérhető. Az információ „pontossága” (és a MAR által e tekintetben meghatározott definíció) nem a bennfentesen kereskedő személyek, hanem elsősorban a kibocsátók szempontjából bír jelentőséggel egy-egy információ bennfentes információként történő minősítésénél. Ugyanakkor ennek kapcsán is hangsúlyozandó, hogy még a bennfentes információként történő azonosításhoz sem szükséges, hogy az adott információval kapcsolatos minden részlet ismert, konkrét vagy végleges legyen, nem szükséges tehát úgymond „matematikai egzaktuság”.

A bennfentesen kereskedő személy szempontjából az MNB álláspontja szerint annak van jelentősége, hogy az adott személy tisztában van-e vele, hogy olyan, a tárgyi részvényre, vagy annak kibocsátójára vonatkozó információ – a fentiekből kifolyólag akár csak részinformáció – birtokában van, amely a nyilvánosság számára nem elérhető, és a tárgyi információ nyilvánosságra hozatala az adott részvény árára valószínűleg hatást gyakorol, vagyis abból következtetés vonható le a tárgyi részvény árfolyamának jövőbeni alakulását illetően. Ennek kapcsán megjegyzendő, hogy egy információ bennfentes információként történő minősítése kapcsán az árfolyamváltozás lehetséges iránya, avagy végül annak – az információ nyilvánosságra hozatalát követő – esetleges hiánya sem releváns.

A jogsértés megállapíthatósága tekintetében az MNB nincs „köteve” a tekintetben, hogy a kibocsátó egy adott információt bennfentes információként határoz-e meg, ha azon információ megfeleltethető a vonatkozó jogszabályi kritériumoknak. Fentiekén túl a jogsértés megállapíthatósága tekintetében szintén irreleváns a kibocsátó azon értékelése, hogy mikor minősíti az adott információt bennfentes információnak, ha az már bizonyíthatóan korábbi időpontban keletkezett.

Az MNB a jelen döntésében ugyanakkor a bennfentes információ keletkezésének Kibocsátó által megállapított időpontját elfogadta, tekintettel arra, hogy ezzel ellentétes információ nem állt az MNB rendelkezésére.

Az MNB a bírósági joggyakorlat alapján rámutat arra, hogy a jogalkotó a bennfentes kereskedelemre vonatkozó előírásaival összefüggésben egy törvényi vélelmet állított fel, amely szerint aki bennfentes információ birtokában bennfentes ügyletet hajt végre, az egyúttal a bennfentes információ felhasználását is jelenti, ezért elégséges azt vizsgálni, hogy az adott személy rendelkezett-e bennfentes információval és

az adott helyzetben általában elvárhatóan és észszerűen eljáró személy magatartásának modellezése alapján az információ felhasználását vélelmezni kell (Spector-ügy, C-45/08.; EBH2011.2374). Ebből kifolyólag vélelem szól amellett, hogy az Ügyfél felhasználta a birtokában lévő bennfentes információt.

A piacfelügyeleti eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján megállapítást nyert, hogy az Ügyfél tudomást szerzett a bennfentes információról, illetve, hogy az Ügyfél a vizsgált ügyleteket a bennfentes információ birtokában és felhasználásával kötötte.

Az MNB által beszerzett bizonyítékok alapján az Ügyfél az általa beadott megbízások egy részét nem saját javára, hanem harmadik személyek részére és finanszírozását igénybe véve hajtotta végre.

Az MNB ugyanakkor ennek kapcsán kiemeli, hogy a MAR 8. cikk (1) bekezdése egyaránt a bennfentes kereskedelem fogalmának részeként definiálja azt az esetet is, ha a bennfentes információval rendelkező személy a bennfentes információ felhasználásával nem saját maga részére, hanem harmadik személy(ek) javára szerzi meg az információhoz kapcsolódó pénzügyi eszközt. A bennfentes kereskedelem tényállászerű megvalósítása szempontjából tehát nincs jelentősége annak, hogy az ügylet kinek – közvetlenül vagy közvetve, saját vagy harmadik személy – javára jön létre.

Az MNB tehát azt állapította meg, hogy az Ügyfél a bennfentes kereskedelem tényállását nagyobb részben *harmadik személy(ek) javára* valósította meg.

Ugyan a bennfentes kereskedelmet megvalósító ügyletek jelentős hányadát más személyek finanszírozták, azonban ez az Ügyfél cselekményének jogi minősítése szempontjából irreleváns, mivel az Eljárás során beszerzett adatok által kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy az Ügyfél a vizsgált ügyletkötések időpontját megelőzően bennfentes információról szerzett tudomást, és ezen információ birtokában és azt felhasználva olyan tőkepiaci megbízásokat adott, melyek tiltott bennfentes kereskedelmet valósítottak meg.

A bennfentes kereskedelem tényállási elemeinek Ügyfél általi megvalósításán túlmenően az Ügyfél és a harmadik személyek közötti finanszírozási viszonyok, és az ezzel esetlegesen összefüggő kötelmi jogi vagy más jellegű megállapodások, követelések stb. sem a bennfentes kereskedelem Ügyfél általi megvalósítása, sem pedig a megvalósított jogsértés tárgyi súlyát plasztikusan jellemző, adekvát szankció kiválasztása szempontjából nem relevánsak, így nem képezték jelen közigazgatási eljárás tárgyát. Az MNB a piacfelügyeleti bírság meghatározása során az Ügyfél által megvalósított jogsértés tárgyi súlyához igazodó szankciót köteles alkalmazni, e tekintetben tehát teljes mértékben figyelmen kívül marad az, hogy az Ügyfél jogsértését milyen forrásból finanszírozta, esetleg a megvalósított jogsértés külső finanszírozása okán – vagy éppen ettől teljesen függetlenül, valamilyen más megállapodás okán – az ebből származó nyereség saját, tevőleges magatartása révén pontosan milyen megfontolásból, milyen jogalapon és ténylegesen mely piaci szereplő(k)nél realizálódik.

Az MNB elvi érvelésével utal rá: az Ügyfél által a jogsértő ügyleteken elért nyereség egy részének továbbadását a bírság mértékét csökkentő körülményként éppen a jogsértés adekvát szankcionálhatóságának fenntartása érdekében nem tudta figyelembe venni. Ilyen bírságkiszabási gyakorlat esetén ugyanis a bennfentes kereskedelmet megvalósító jogsértő piaci szereplőknek „mindössze” arra kellene figyelemmel lenniük, hogy jogsértő tevékenységüket a hatóság számára igazolható módon külső forrásból finanszírozzák, amely értelmezés nyilvánvalóan nem a józan észnek és a közjóknak megfelelő és a piaci visszaélések elleni hatékony hatósági fellépés lehetőségét erodálná.

Az MNB a piacfelügyeleti eljárásban feltárt jogsértés miatt az Ügyfelet – a bennfentes kereskedelem tilalmáról szóló jogszabályi rendelkezések megsértése miatt – 11.000.000,- Ft piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte és megtiltotta számára, hogy a bennfentes kereskedelemre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket ismételten megsértse.

(ii) A piacfelügyeleti eljárás során megállapítást nyert továbbá, hogy az Ügyfél bennfentes információknak minősülő információt adott át – kétséget kizáróan bizonyíthatóan legalább – kettő természetes személy részére jogosulatlan közzététel keretében.

A vonatkozó uniós rendelet alapján a bennfentes információ jogosulatlan közzétételére kerül sor akkor, ha egy személy bennfentes információval rendelkezik, és azt bármely más személynek átadja, kivéve akkor, ha az információt munkaviszony, valamely foglalkozás vagy meghatározott feladatok szokásos teljesítése keretében adja át. Jelen tilalom minden olyan személyre alkalmazandó, aki bennfentes információval rendelkezik, amennyiben az említett személy tudja, vagy tudnia kellett volna, hogy bennfentes információról van szó.

Az MNB a teljeskörűség érdekében összefoglalóan ehelyütt is utal rá, hogy a bennfentes információk jogosulatlan közzétételéhez sem szükséges, hogy a bennfentes személy az adott bennfentes információ valamennyi részletét aprólékosan, az adott kibocsátó által vezetett bennfentes jegyzéknek mindenben megfelelő módon ismerje, vagy ily módon adja tovább.

A bennfentes információ jogosulatlan közzététele szintén már abban az esetben is megvalósul, ha az adott személy esetleg nem körülményes odafigyeléssel a tárgyi bennfentes információ minden egyes részletét, hanem csak a főbb, nyilvánosság számára nem ismert momentumait adja tovább: „[p]énzkereseti lehetőség: (bizalmas, kérlek ne add tovább!!) Vegyetek ma OPUS-t (170 az ára) Ma zarasban lesz bejelentés, szeptemberre minimum 250 lesz az ára!!” Könnyű belátni: a tárgyi jogsértés szankcionálhatóságát tenné lehetetlenné egy olyan jogértelmezés, amely szerint a bennfentes információ jogosulatlan közzétételének megállapíthatóságához ad absurdum az lenne szükséges, hogy a bennfentes információ átadására az adott kibocsátó által ismert formával és részletezettséggel tökéletesen egyező módon kerüljön sor.

Az MNB a piacfelügyeleti eljárásban feltárt jogsértés miatt az Ügyfelet – a bennfentes információk jogosulatlan közzétételének tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt – 10.000.000,- Ft piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte és megtiltotta számára, hogy a bennfentes információk jogosulatlan közzétételére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket ismételten megsértse.

(...)

Budapest, 2024. december 31.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró

Szeniczey Gergő

Tőkepiacok és biztosítók prudenciális,
fogyasztóvédelmi felügyeletéért és piacfelügyeletért
felelős ügyvezető igazgató

helyett

Dr. Laki Gábor s.k.,

Tőkepiacért és piacfelügyeletért
felelős igazgató